

KÄÄNNÖS

DOI: 10.51809/TE.148222

CC BY-NC-ND 4.0

Destruktiivinen luonne

WALTER BENJAMIN

Walter Benjamin, *Gesammelte Schriften IV/1*. Suhrkamp Verlag 1972, 396–398. Suomentanut Raija Sironen.

Voi käydä myös niin, että elämänsä taaksepäin silmäillessään huomaa olevansa kiitollisuudenvelassa miltei kaikesta kokemastaan ihmisille, joiden ”destruktiivisesta luonteesta” kaikki ovat yksimielisiä. Yhtenä päivänä, ehkä sattumalta, voi törmätä tähän tosiasiaan, ja mitä voimakkaampi järkytys tästä aiheutuu, sitä suuremmat ovat mahdollisuudet destruktiivisen luonteen kuvaamiseen.

Destruktiivinen luonne tuntee vain yhden käskyn: tee tilaa; vain yhden toimintatavan: pois tieltä. Hänen tarpeensa raikkaaseen ilmaan ja vapaaseen tilaan on voimakkaampi kuin mikään kaunaisuus.

Destruktiivinen luonne on nuori ja hilpeä. Destruktiivisuus nuorentaa, sillä se raivaa tieltään oman ikämme jäljet. Se virkistää, sillä se merkitsee täydellistä pelkistymistä ja omien elinolosuhteiden kumoutumista. Tällaiseen apoloniseen käsitykseen tuhosta johtaa etenkin ymmärrys siitä, kuinka suunnattomasti maailma yksinkertaistuu, kun sitä tarkastellaan oman tuhottavuutensa valossa. Tämä on se suuri side, joka yhdistää kaikkea mikä on olemassa. Se virittää destruktiiviseen luonteeseen mitä syvimmän harmonian.

Destruktiivinen luonne käy aina reippaana työhönsä. Luonto määrää hänelle tahdin, vähintäänkin epäsuorasti, sillä hänen täytyy olla nopeampi kuin luonto. Muuten luonto itse ottaa tuhoamisen tehtäväkseen.

Destruktiivisen luonteen mielessä ei väiky mitään kuvaa. Hänellä on vain vähän tarpeita, ja vähäisin niistä olisi tietää mitä tulee tuhotun tilalle. Ensi alkuun, tosin vain hetkeksi, riittää pelkkä tyhjä tila, paikka, missä esine on ollut, uhri elänyt elämänsä. On aina joku, joka tarvitsee tilaa valtaamalla sitä.

Destruktiivinen luonne tekee työnsä ja välttää vain luovuutta. Siinä missä luova ihminen kaipaa yksinäisyyttä, destruktiivisen ihmisen täytyy jatkuvasti pysytellä toisten ihmisten, hänen toimintansa todistajien, keskuudessa.

Destruktiivinen luonne on tuuliviirin tavoin alttiina uusille vaikutuksille. On turha suojella häntä niiltä.

Destruktiivista luonnetta ei lainkaan kiinnosta tulla ymmärretyksi. Vaivannäköä sen eteen hän pitää turhana. Väärinymmärretyksi tuleminen ei häntä satuta. Päinvastoin hän yllyttää siihen, kuten tekivät oraakkelit, nuo destruktiivisen luonteen kantainstituutiot. Kaikkein pikkuporvarillisiin ilmiö, juoruilu, syntyy vain koska ihmiset eivät halua tulla väärinymmärretyksi. Destruktiivinen luonne kestää sen, että hänet ymmärretään väärin. Hän ei ryhdy juoruilemaan.

Destruktiivinen luonne on kotoilijan vihollinen. Kotiinsa käpertyvä kaipaa mukavuutta, koti on hänen elämänsisältönsä. Hän kääriytyy kote-loonsa kuin samettiin, jolla hän on vuorannut maailman. Destruktiivinen luonne sen sijaan pyyhkii pois jopa oman tuhonsa.

Destruktiivinen luonne edustaa uutta perinnetietoisuutta. Jotkut jättävät jälkeensä esineitä laittamalla ne turvaan ja siten konservoimalla ne. Toiset taas jättävät jälkeensä tilanteita tekemällä niistä toteutettavissa olevia ja siten likvidoimalla ne. Jälkimmäisiä kutsutaan destruktiivisiksi.

Destruktiivisella luonteella on historiallisen ihmisen tietoisuus. Hänen perustuntemuksenaan on rikkumaton epäluottamus asioiden kulkuun ja valmius panna merkille, että kaikki

voi mennä pieleen. Sen vuoksi destruktiivinen luonne on itse luotettavuus.

Destruktiivinen luonne ei näe mitään pysyvää. Juuri siksi hän näkee kaikkialla reittejä. Siellä missä toiset havaitsevat muureja ja vuoria hän näkee polun. Mutta koska hän näkee kaikkialla reitin, hänen on myös kaikkialla raivattava sitä. Ei aina kuitenkaan raa'alla väkivallalla, joskus myös jalostunein ottein. Koska hän tunnistaa kaikkialla reittejä, hän on itse aina tienrystyksessä. Yhtenäkin hetkenä ei voi tietää mitä seuraava tuo tullessaan. Pysyvän hän hajottaa palasiksi, ei pirstaleiden itsensä takia vaan niiden läpi avautuvan reitin.

Destruktiivinen luonne ei elä siksi, että elämä on elämisen arvoista, vaan koska itsemurha ei maksa vaivaa. ■